

201
A

Alisher Navoiy
nomidagi
TURKISTAN MK

21-MART NAVRO'Z UMUMXALQ BAYRAMI!

Tong yulduzi

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

N: 11 (67228)
2019-yil 18-mart

www.tongyulduzi.uz

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasি

ISSN-2010-6092

Navro'z tazonasi

Allegretto $\text{♩} = 100$

Fm Gm \flat C7 Fm Gm \flat C7
Solist: Fm
Fm
P.
1 Ko'k-da qu-yosh
gul-xan yoq-di, Soy-lar ya-na to-lib oq-di. Chi-qib xa-zon
ko'r-pa-si-dan, Boy-che-chak-lar ku-lib boq-di.
Hamma: A \flat D \flat Bm C7 Fm
2. Ko'n-gil-lar-ga yo-rug'tush-di Shud-gor-lar-ga u-rug'tush-di.
U-rug'lar-ga jon ba-gish-lab Yom-g'ir-ham qut-lug'tush-di.
Naqorat: Bm
Nav-ro'z, nav-ro'z, nav-ro'z, Ta-bi-at-ga zar-do'z.
Bm Gm \flat C7 Fm
Ba-hor da-la, dasht-da, Ti-kar go'zal kash ta... Nav-ro'z, nav-ro'z, nav-ro'z,
C7 Fm Gm \flat C7 Fm
Ta-bi-at-ga zar-do'z. Ba-hor da-la, dasht da... Ti-kar go'zal kash ta.

Anvar OBIDJON she'ri,
Jumadulla NAZAROV musiqasi

Yakkaxon:

Ko'kda quyosh gulxan yoddi,
Soylar yana to'lib oqdi.
Chiqib xazon ko'rpasidan,
Boychechaklar kulib boqdi.

Xor: Ko'ngillarga yorug' tushdi,
Shudgorlarga urug' tushdi.
Urug'larga jon bag'ishlab,
Yomg'irlar ham qutlug' tushdi.

Naqorat: Xor: Navro'z, Navro'z, Navro'z!
Tabiatga zardo'z.
Bahor dala-dashtda,
Tikar go'zal kashta.

Yakkaxon:
Qushlar yayrar butoqlarda,
Qo'y-qo'zilar o'tloqlarda.
Elning rizq-u nasibasi,
Tomir otar tuproqlarda.

Xor:
Nurga to'lsin hayotimiz,
Guldek kulsin hayotimiz.
Qand-u asal sumalakdekk,
Shirin bo'lsin hayotimiz.

Naqorat:

Avvallari Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti 14 yoshdan 21 yoshga cha bo'lgan qizlarimizga berilgan bo'sa, endilikda 14 yoshga to'lgan va 30 yoshdan oshmagan qizlarga berilayotgani ularning imkoniyatlari yanada kengaytirdi. Shuningdek, oly ta'larning bakalavriat bosqichi talabalari mazkur mukofot bilan taqdirlansa, ularga magistratura bosqichiga imtihonlarsiz davlat granti asosida o'qishga kirish imtiyozi beriladi.

Aziz o'quvchilar! Xabaringiz bor, kuni kecha Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkenti shahridan bir guruh iqtidori qizlarimiz a'lo xulqi, noyob iste'dodi, zukkoligi, tashabbuskorligi, o'qishdagi muvaffaqiyatlari hamda ta'lim, fan, adapiyot, madaniyat, san'at, sport sohalarida jaamoatchilik faoliyatida erishgan yutuqlari uchun Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti bilan taqdirlandi. Mukofotlanganlari orasida Samarqand shahridagi 51-ixtisoslashtirilgan umumta'lum maktabining 11-«V» sinf o'quvchisi Hilola Rasulovaning ham borligi bizni behad quvontirdi.

Avvalo, Hilola ta'lum olayotgan 51-ixtisoslashtirilgan umumta'lum maktabi haqida siz gazetxonlarga qisqacha ma'lumot berib o'tmoqchimiz. Barba ta'lum maskanlari qatori mazkur maktabda ham asosiy e'tibor ta'lum sifatini oshirish, o'quvchilarning bo'sh vaqtlarini to'g'ri tashkil etishga qaratilgan.

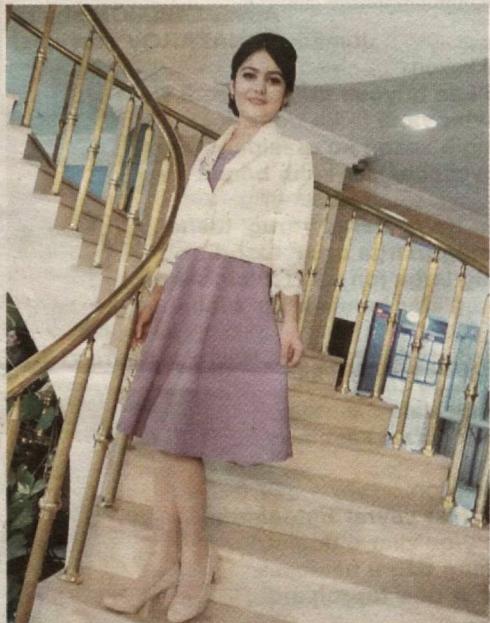
Ilg'or pedagogik tajribalarni amaliyotda qo'llash, zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida dars o'tish, o'quvchilarni fan, hunar va sport to'garaklariga jalg qilish orqali maktab jamoasi bir qator yutuqlarga erishib kelmoqda.

Jumladan, ta'lum maskani o'quvchilari har yili o'tkaziladigan «Bilimlar bellashuvi» va «Fan olimpiadalarini»ning shahar, viloyat bosqichlarida faxrlari o'rnlarni egallab kelmoqda.

Ushbu bilim dargohi nemis tili o'qituvchilari uchun tayanch maktabi hisoblanadi. Har hafta bu yerda nazariy va amaliy mashg'ulotlar o'tkaziladi. Maktabda «PASH» va «ZFA» xorijiy tashkilotlar bilan mustahkam hamkorlik aloqalari yo'ga qo'yilgan. Bu tashkilotlar tomonidan yuborilgan xorijiy volontyorlar har yili nemis xalqining

tarixi, urf-odatlari va madaniyatini o'quvchilarga o'rgatishga yaqindan yordam berdi.

Maktabimizning Germaniya davlati bilan hamkorligi va biz uchun

yaratilgan imkoniyatlar nemis tilini o'rganishga bo'lgan ishtiyoqimni yanada oshirdi, - deydi Zulfiya nomidagi Davlat mukofoti sohibasi Hilola Rasulova. - Bugunga qadar ko'plab yutuqlarga erishib kelmoqdamen. Jumladan, 2013-2016-yillarda davomida nemis tili bo'yicha «Bilimlar bellashuvi»ning shahar, viloyat va respublika bosqichlarida g'oliblikni qo'ga kiritdim. 2016-2018-yillarda esa

fan olimpiadasining shahar va viloyat bosqichlarida 1-o'rinni egalladim. Mamlakatimizda ta'lum sohasiga berilayotgan yuksak e'tibor, amalga oshirilayotgan tub islohotlar biz yoshlarga dunyo miyosida o'z bilim va iqtidorimizni namoyon etishimizga zammin yaratmoqda. 2018-yilda Gyote instituti tomonidan 70

dan ortiq davlatdan kelgan 10-11-sinf o'quvchilari orasida o'tkazilgan nemis tili bo'yicha xalqaro olimpiadada ishtiroy etdim va g'oliblikni qo'iga kiritdim.

Germaniya Federativ Respublikasining Frayburg shahrida 2 hafta davomida

«Men Zulfiya nomidagi Davlat mukofotiga sazovor bo'laman!» Bu har bir iqtidorli, iste'dodli, izlanuvchan qizlarimizning o'z oldiga qo'ygan maqsadi. Ayniqsa, muhtaram Yurtboshimizning taklifi binoan Zulfiya nomidagi Davlat mukofotini har bir hududdan 2 nafardan iqtidorli qizlarga berilayotgani ularning ezgu maqsadlariga qanot bag'ishladi, desak, aslo mubolag'a bo'lmaydi.

MUKOFOTNING MAS'ULIYATI

143 nafardan ziyod chet ellik tengdoshlarim bilan fikr almashdim, olimpiada davomida tashkil etilgan «Alqolar do'stligi» tanlovida o'zbek xalqining urf-odatlari, o'ziga

xos an'analarini namoyish qildik. Quvonarlisi, nafaqat tengdoshlarimiz, balki ularning ustozlari orasida ham O'zbekistoni yana bir bor ko'rish istagini bildirganlar soni ortdi.

Germanianing O'zbekiston tomonidan 2017-yil o'tkazilgan «Lesewettbewerb» (Ifodal o'qish) tanlovida g'oliblikni qo'iga kiritdim.

Mana, bir necha yillardiki, O'zbekiston yoshlar ittifoqi Samarqand viloyati sardorlar Kengashida ma'nnaviy-ma'rify va axloqiy ishlar yo'nalishi sardori sifatida faoliyat yuritish kelmoqdamen. Faoliyatim davomida ko'plab anjumanlar, festivallar, loyi-halar ishtiroychisi bo'ldim. Jumladan, 2018-yil Qashqadaryo viloyati, Shahrisabz tumani

2018-yilda Gyote instituti tomonidan 70 dan ortiq davlatdan kelgan 10-11-sinf o'quvchilari orasida o'tkazilgan nemis tili bo'yicha xalqaro olimpiadada ishtiroy etdim va g'oliblikni qo'iga kiritdim.

nemidagi Davlat mukofotini olish baxtiga tuyassar bo'lganim menga yanada ilhom bag'ishladi. Bu men uchun nafaqat sharaf, balki bildirilgan yuksak ishonchdir. Bu ishonchni oqlash uchun izlanishdan to'xtamayman, tengdoshlarimga o'nak bo'lgan holda chin ma'noda Zulfiyaxonimga izdosh bo'laman...

Tengdoshingiz Hilola Germaniyadan kelgan ko'ngillilar tomonidan tashkil etilayotgan loyihalarda ham faol ishtiroy etib kelmoqda. Ayniqsa, maktab qoshida tashkil etilgan «Deutsch mit Spass» to'garagida maktabdoshlariga nemis tilini o'rgatib kelayotganligi tahsinga sazov.

Biz ham Hilolaxonga o'zi niyat qilganidek, xalqimiz, Yurtboshimizning yuksak ishonchini oqlashini, izlanishdan to'xtamay, tengdoshlariga hamisha o'mak bo'lishini tilab qolamiz.

Feruza SOYIBJON qizi

«KITOB O'QISHDAN TO'XTAMANG, BOLALARIM!»

Men O'zbekiston xalq yozuvchisi O'tkir Hoshimovning ijodiga juda qiziqaman. Ko'pchilik tengdoshlarim kabi adib yashagan xonodon, ijodxonasini ko'rishni orzu qilaman. Yaqinda shu maqsadda sevimli adibimning poytaxtimizdag'i «Do'mbirobod» mavzesida joylashgan xonadoniga yo'l oldim...

U yerda yozuvchining tur mush o'tog'i O'limaxon aya bilan uchrashdim va ularning xotiralariga qulqo tutdim.

— O'tkir aka o'quvchilik yillari haqida ko'p so'zlab bergan. Bilasizmi, bir kuni maktablarida rus tili fani dan tadbir o'tkazilganida, Pushkinning she'rini juda ifodalid aytib bergan ekan. O'shanda maktab rahbari «Bu bola ajoyib yozuvchi yoki shoir bo'ladi», de gan emish. Muallimning bashorati qanchalik to'g'ri chiqqani esa sizga yaxshi ma'lum. Demak, sevimli yozuvchimiz bolalikdanoq iste'dodli bo'lgan. Aslida, u kishining bolaliklari urush yillariga to'g'ri kelgan bo'lib, tug'ilgan xonadoni «Dunyoning ishlari» qissasining «Oq oydin kechalar» bobida tasvirlangan.

Poytaxtimizning «Xalqlar do'stligi» saroyining yonida gi qadimiy Abulqosimxon madrasasini bilasiz-a? Se vimli yozuvchingiz ana shu madrasani qurdigan Abulqosimxon eshonning evarasidir.

— Sevimli asarim «Ikki eshik orasi»ning yaratilishi haqida bilishni juda istardim.

— 1982-yil chet elga sayo hatga borgan edik. Bizga Yozuvchilar ijodiy uyidan joy berishdi. Men bolalarni dengizga aylantirgani olib borardim. Dadasi esa xonadan chiqmay ishlardi. Oradan o'n kunlar o'tdi. Shunda bir qo'lyozmani ko'rdim, sarlavhasi «Ertaga – kuz!» edi. Ammo tur mush o'tog'i yuz betlik bu qo'lyozmani uloqtirib, «Bo'lmaydi, sig'mayapti», dedi. Men omon qolgan

Yaqinda O'limaxon aya Hoshimova Prezidentimiz tomonidan «Fidokorona xizmatlari uchun» ordeni bilan taqdirlanganini eshitib, juda quvondim.

qog'ozlardagi satrlarni o'qib chiqdim. Oradan uch yil o'tgach, «Ikki eshik orasi» romanidek salmoqli, falsafiy asar yaratilgach, barchasini tushundim.

— 47 yil ona tili va adabiyot fanidan dars bergan us toz, ulug' adibning tur mush o'tog'i sifatida men kabi yosh ijodkorlarga qanday maslahatlar berasiz?

— O'tkir aka bitta so'zning muqobilini topish uchun soat lab o'yaldi. Dunyoning sak kizinch mo'jizasi adabiyot ekanini ta'kidlagisi kelardi. Chindan ham oq qog'ozdag i qora harflarni o'qiy turib ta'sirlanasiz, dunyoqara shingiz kengayadi, fikringiz o'sadi. Shunday ekan, kitob o'qishdan to'xtamang, aziz nabiralaram!

Ana shu suhabatdan so'ng, O'limaxon aya va nabiralar bilan do'stlashib qoldim.

Toshkent shahar, Chilonzor tumanidagi 202-umumta'lum maktabining 8-sinf o'quvchisi Azizbek ABDUMALIKOV suhabatlashdi

MUHAMMAD YUSUFNING NABIRALARI

8-mart tantanalari har yili oilaviy bayramimizga aylanib ketadi. Qizlarim – Ma'suda, Nozima, Madina, nevaralarim – Bilol, Jasmin, Filiz, Islombek, Muzayyana meni yo'qlab kelishganda, ko'nglim osmon qadar yuksaladi.

Bilol Yuridik universitetining 2-bosqich talabasi, Jasmin 9-sinf o'quvchisi. Islombek bilan Filiz 2-sinfda o'qishadi. Muzayyana esa bog'chaga boradi. Buvalari Muhammad Yusufning har bir kitobi nashr etilganda, hammalarini kilib menga dastxat yozdirib

olishadi, she'rlarini yod olishadi. Bu yilgi bayram biz uchun, ayniqsa, o'zgacha bo'ldi. Chun ki Prezidentimiz xalq shoirlari, yozuvchilarining umr yo'l doshlarini yuksak unvonlar bilan taqdirladilar.

8-mart bayrami tantanalardan so'ng uya qaytganimda farzand-

larim, nevaralarim meni qurshab olishdi. Kichkintoylarim birinchi bo'lib so'roqqa tutishdi:

— Oyijon, bu qanaqa mukofot?

— Bu orden, bolam, – deyman faxrlanib. Ikkinchisi gapga qo'shiladi. — Oyijon, men sizni televizorda ko'rdim. Shavkat bobom siz bilan ko'p gaplashdilar. Nimalarni gapirdilar?

Men ularga biroz mubolog'a bilan javob beraman:

— Islombek bilan Filiz a'lo baholarga o'qib, yaxshi bola

kichik yoshidan buvasining suratlarini o'pib, yig'lab o'tirgan Islombegimni ko'rib, juda ta'sirlanganman. Bir kuni u menga bolalarcha savol beraqan:

— Oyijon, dodam 1 oyda hech bo'limanda bir marta kelib tursalar bo'lmaydim? Nega hech kelmaydilar? Katta bo'lsam, men ham she'rlar yozaman, – dedi u bir kuni hayratimni oshirib. Muhammad Yusufning nabiralarini mana shunday orzular, intilishlar bilan yashaydilar...

Nazira as-SALOM, «Fidokorona xizmatlari uchun» ordeni sohibasi

Ahmadjon xursand bo'ldi

Mustaqil Vatanimiz har sohada yuksak marralarni zabit etib, dunyo ahlini lol qoldirmoqda.

Ayniqsa, mamlakatimiz Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Vatanimiz kelajagi bo'lgan yosh avlodning ta'lif-tarbiyasiga alohida e'tibori biz ziyolilarni yanada ko'proq izlanishga, o'z ustimizda mehnat qilishga undamoqda.

Maktabimiz mikrohududida nogironligi tufayli darslarga qatnashish imkoniyati yo'q bolalar y akka tarbitda uya ta'lif-tarbiya jarayoniga jalg etilgan. Ana shunday o'quvchilardan Ahmadjon Abdumannopovga boshlang'ich sinf o'qituvchilarini biriktirilgan.

Yaqinda to'garak mashg'ulotlari va turli tadbir-larga uya ta'lif olayotgan o'quvchilar hamda ota-onalari ham taklif etildi. Mashg'ulotlarda o'rtoqlari bilan birga turli o'yinchoqlar yasagan Ahmadjon Abdumannopovning quvonchi bir olam edi. Sinf xonasida tengdoshlari bilan imkon darajasida dars tayyorlash va birga o'yinlarda ishtirok etish unga o'zgacha quvonch, ko'tarinkilik, ruhiy ozuqa baxsh etdi. Quvonarli, sinf o'quvchilarini va maktab rahbariyati tomonidan Ahmadjonga kitoblar, turli o'quv qurollari sovg'a qilindi. Bu yuksak e'tibordan o'quvchi va uning onasining boshi ko'kka yetdi.

Gavharoy ABDULLAYEVA,
Fayzilatxon YO'LDOSHEVA,
Andijon viloyati, Xo'jaobod tumani
5-umumta'llim maktabining boshlang'ich sinf
o'qituvchilarini

MAKTABDAGI BELLASHUV

*Bayramona bezatilgan
maktab binosiga kirgan o'quvchilar bugungi
bo'lib o'tadigan tadbiriga sidqidildan tayyorlana boshlashdi. Bir tomonda
ustozlar, yana bir tomonda maktab yetakchisi-yu o'quvchilar - bularning bari tadbirni
ko'ngildagidek o'tkazish maqsadida yelib-yugurishardi. Axir bu maktabning o'qituvchisi
yu o'quvchilarini keladigan mehmonlarda yaxshi taassurot qoldirishi, qolaversa, tanlovdan
munosib o'rinni ham egallashlari kerak-da.*

Samarqand viloyati, Tay-loq tumanidagi barcha umumta'llim maktablari da O'zbekiston Yoshlar ittifoqi tomonidan tashkil etilgan «Eng namunali sardorlar Kengashi» tanloving maktab bosqichi ko'tarinki ruhda bo'lib o'tdi.

Tanlovdan 1-7-sinflarning «Kamalak», 8-11-sinflarning «Ittifoq» guruhlarining sardorlari faol ishtirok etdi. Jumladan, umunning 14-umumta'llim maktabida ham tashkil etilgan «Eng namunali sardorlar Kengashi»ning maktab

MUALLIF BILAN UCHRASHUV

Nur, ziyoga kon o'zing,
Do'st-u qadrdon o'zing.
Ma'no to'la har so'zing,
Kitobim, jon kitobim!

Sevimli bolalar shoiri Dilshod Rajabning bu she'reni «O'qish»

opa Ahmedovaning tashkilotchili-gi tufayli ana shunday ajoyib uchrashuv guvohiga aylanishdi. «Kitob – qalb ziyosi» nomli tad-

sevimi shoirlarining «Tandirga hazil», «Piylolaning hazil» kabi masallarini sahna ko'rinishlari orqali yig'ilganlarga namoyish etdi.

kitobida o'qib, al-laqqach yodlab o'lgansiz, shunday-mi? Ammo muallif bilan uchrashib, uning hazilomuz masallari-yu turli mavzudagi she'rлarini o'zidan eshitiganmisiz?

Poytaxtimizning Sergeli tumanidagi 300-DIUMning 1-«F» sinf o'quvchilarini ustozlari Tamara

birda bolajonlar shoir Dilshod Rajab va yozuvchi Shukurillo Abdullayevning ijodlaridan bahramand bo'lishdi. Shundan so'ng bolalar, «Ana endi bizning mahoratimizni ham bir ko'ring», deya

Jajji san'atkorlarning chiqishlari dan mammun bo'lgan ijodkorlar ularga doim kitoblar bilan do'st bo'lishni tayinlab, xayrashishdi.

QIZLARXON

BILIMLAR BEKATI

Aziz o'quvchilar! Bar-changiz o'z bilimingizni sinovdan o'tkazishni, turli bellashuvlarni juda yaxshi ko'rasiz-a?

Siz kabi tirishqoq va zukko o'quvchilarimning bilimlarini mustahkamlash maqsadida ajoyib tadbir tashkilashtirdim. Maktabimiz binosidagi yo'laklarda ramziy bilimlar bekatini joriy qildim. Har bir

bekatda 5-sinf o'quvchilaridan iborat guruh ishtirokchilariga turli savol va topshiriqlar tayyorlangan edi. Kim ularni a'lo darajada bajarib manzilga yetsa, g'olib deb topildi. Bellashuv yakunida 5-«A» sinf o'quvchilaridan iborat guruh birinchilikni qo'liga kiritdi. O'yin tarzidagi bu sinovlar o'quvchilarimga juda manzur bo'ldi. Men esa ularning manzil tomon faoliyat bilan intilganlarini ko'rib, ich-imchidan sevindim.

Dilafro'z ISMOLOVA,
Toshkent viloyati, Angren shahridagi 17-umumta'llim
maktabining o'zbek tili fani o'qituvchisi

USTOZLARNI QADRLAYLIK!

Men sevimli fanim ingliz tilidan bizga
saboq berayotgan va sinfimiz rahbari
Gulmira Ahmadaliyevani juda yaxshi
ko'raman.

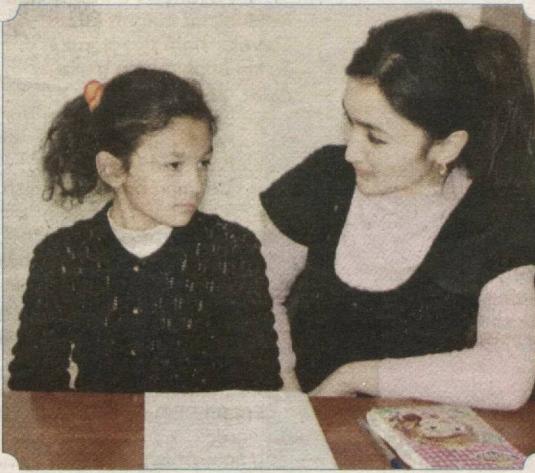
Ustozning mehribonliklari va muloyim so'zlashlari meni o'ziga rom etadi. Ingliz tilida tushunmay qolgan har bir mavzu va hatto bittagina so'zni ham hijjalab tushuntiradi. Aslida, muallimlar bizni bilimli bo'lishimiz uchun mehnat qilishadi. Ular tufayli kelajakda biz katta marralarga yetishamiz. Shu bois, barcha tengdoshlarim bu ulug' zotlarni qadrlashlarini juda istayman!

Fursatdan foydalanib, hurmatli ustozlarimni Navro'z bayrami bilan tabriklayman!

Azizbek SOLIJONOV,
Farg'onha viloyati, Quvasoy shahridagi
1-DIUMning 7-«A» sinf o'quvchisi

Shu desangiz, darsliklardi she'rlarni yodlayverib o'zim ham she'riyatga qiziqib qoldim. Birdan sevimli kitobimiz «Sehri qalpoqcha»dagi Hoshimjon kabi ilhomim kelib ketadi. Ammo men «Qofiya bozori qayda?» deya bozorga borilmasligini yaxshi bilaman.

GAZETA BILAN DO'STLASHIB OLDIM

Yaqinda onam meni «Tong yulduzi» gazetasi tahririyatiga olib bordi. U yerda «Uch do'stilar», «Yomg'ir», «Onajon» kabi ilk qoralama-larimni o'qib berdim.

Onamning ayishlaricha, buvajonim Hamidulla Yoqubov bolarlar shoiri bo'lgan ekan. Shu bois, menda ham ijodkorlikka qiziqlik uyg'ongan bo'lsa, ajab emas. Bu yo'lda yaqindan ko'makchi bo'lib, meni doimo qo'llovchi «Tong yulduzi» gazetasi bilan do'stlashib olganim zo'r bo'ldi-da!

Toshkent viloyati, Toshkent tumanidagi 6-umumta'lum mакtabining 3-«B» sinf o'quvchisi

Asaxon RAVSHANOVA,
44-umumta'lum mакtabining
4-«B» sinf o'quvchisi

Eng maqbul fazilat Vatanga va odamzodga ko'rsatilgan xizmatdir.

J. DELIL

«ENG FAOL MAKTAB» BO'LIDIK

Men so'lim Rapqon qishlog'idagi maktabda o'qiymen. Qishlog'imiz va maktabimiz juda chiroyli. Shu kunlarda Navro'z bayramini munosib kutib olishga tayyorgarlik ko'ryapmiz.

Kimdir maktabimizda e'lon qilin-gan tanlovda g'olib bo'lish uchun varrak yasamoqda, yana kimdir ta'lrim maskanimiz hovlisisini ko'kalamzorlashtirish ishlari bilan band. Ustoz Dilshoda Davlatova rahbarlik qilayotgan sinfimiz juda ahil. Men ingliz tili fani ustozim Shahnoza Otajonovadan «Navro'z» haqidagi she'rimni ingliz tilida yod olishni o'rganyapman.

Quvonralisi, ta'lim muassasamiz bu yil tahririyat tomonidan e'lon qilingan tanloving «Eng ko'p o'quvchilar obuna bo'lgan mакtab» nominatsiyasida 1-o'rinni egalladi. Bizga tashakkurnoma berish uchun tahririyat xodimlari mакtabimizga tashrif buyurdi. Maktabning faollar zalida ular bilan bo'lgan uchrashuv nihoyatda qiziqarli va mazmuni o'tdi.

Gulmira HUSANBOYEVA,
Farg'onan viloyati, Besharaq tumanidagi
44-umumta'lum mакtabining
4-«B» sinf o'quvchisi

Lesson 11

USED TO AND WOULD

Used to and **would** are both used to describe something that happened regularly in the past but doesn't happen any longer.

There are some differences between **used to** and **would**. The first one is that **would** should not be used unless it has already been established that the time frame is in the past, while **used to** does not require this.

The second difference between **used to** and **would** is not used with stative verb such as **like, feel, understand...**

The use of **would** is more restricted than that of **used to**. Therefore, if you are not sure which one to use, it is best to choose **used to**.

Choose the right form

1. After his football match, Bobur **would/used to** often come home exhausted.

2. You **would/used to** like him... But now I hate him.

3. Davron remember they **would/used to** go fishing every day when he was young.

4. My friends **would/used to** often help me to do housework. They still do sometimes.

5. Nozima **would/used to** be very good tennis player, until he broke her ankle.

6. We **would/used to** swim in this river. Unfortunately, now it is forbidden.

7. When I was a child, we **would/used to** have a dog.

8. Did you **would/used to** like playing football at school.

WHO IS HE?

Read the definitions and guess who is he.

He begins his day with his small tools to clean his patient's teeth. After all the teeth are cleaned he gives them a toothbrush.

He reads a story to pupils and discuss it. He corrects some papers and prepare to the next lesson.

He takes on his white coat. He helps to ill people and recommend them necessary medicine.

TWO MEANING WORDS

Improve your English with two meaning words.

nail – tiroq, mix

aid – yordam, xayriya

bear – ayiq, suyab turmoq

blue – g'amgin, moviy rang

can – konserva bankasi, modal fe'l

fall – kuz fasli, yiqilmoq

head – bosh (tana qismi), head for – biror tarafga harakatlanmoq

Ma'mura G'ULOMOVA

18-mart 2019

Muhammadsharif FAYZULLAYEV

QUTLAYMIZ!

Har yili 20-mart sanasini tahriri-yatimiz xodimlari o'zgacha quvonch bilan qarshi oladi. Boisi, shu kuni O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi a'zosi, «Tong yulduzi» gazetasi bo'lim muharriri, el sevgan shoir AXTAM-QULning tavallud topgan kunlari.

Fursatdan foydalanib, ustoz ijodkor-ni 55 yoshga to'lishi munosabati bilan ko'p ming sonli gazetamiz muxlislari va «Tong yulduzi» jamoasi nomidan samimiy muborakbod etamiz.

BAHOR MENI

QUTLASHGA KELDI

Quyosh, qaynoq mehringni tuydim, Hayot, seni onamdek suydim, Lolalarning taftidan kuydim, Bahor meni qutlashga keldi.

Yalpiz suvga aytidi tushini, Unga berdim ko'ngil qushini, Bolam, qara taqdir ishini, Bahor meni qutlashga keldi. Gulni o'pib, yuzin namladim, Yonog'idan sog'inch jamladim, Ko'zlarimda g'azal damladim, Bahor meni qutlashga keldi.

Unutmayman yigirmanchi mart, Onam uchun keltirgandim dard, Shu kunni deb quvonmog'im shart, Bahor meni qutlashga keldi.

Yo'llarimga gul sochar o'rak, Anglamayman bu qanday ko'rik, Bolariga bo'libman sherik, Bahor meni qutlashga keldi.

Andaliblar tongda aytidi roz, Bormi bundan ortiqcha e'zoz? Yuragimni chechakzorga yoz, Bahor meni qutlashga keldi... Tuni bilan dillashgan dalam, Sen aqlimdan ozdigan qalam, Kulbangga o't qo'yaman alam, Bahor meni qutlashga keldi...

YURAGIM GULLAGAN CHOG'IDA

Hali men cho'qqiga chiqaman, Yulduzlar sochilar poyimga. Quyoshni kaftimda tutaman, Ko'nglimni yozaman Oyimga.

Otamning bitmagan dostonin, Hayqirib aytaman dunyoga. Umrimni oqizib qo'yamayman, Javobsiz yugorgan daryoga.

Daralar dardimni biladi, Boshimda charx urar osmonim. Buloqlar qiqirlab kuladi, Quvonchga to'ladi ayvonom.

Kiyiklar tizilib yuradi, Bobomning ming yillik bog'ida. Daftaram she'r bilan to'ladi, Yuragim gullagan chog'ida.

Hali men oftobni yetaklab, Chiqaman cho'qqilar boshiga. Ishqimni so'rovsiz yozaman, Vatanning har bitta toshiga.

TUTAR TURFA GULLARIN

Tog'lar ham shoddir bugun, Ko'nglim topgan kamoldan. Yurtga bahor kelganin, Sezdum issiq shamoldan.

Sho'x irmoqlar qo'shilib, Jo'sh urib oqar anhor. Qish sovug'in haydar pok, O'lkamga keldi bahor.

Didli, u bilar ko'ngil, Olishning ko'p yo'llarin. Odamzodni ardoqlab, Tutar turfa gullarin.

Durdona ABDUQAHHOROVA, TDPU akademik litseyining 1-bosqich o'quvchisi

KO'KLAMOY

Ko'klamoy gulbahorim, Yashnatadi har doim. O'rik va gilos qiyg'os, Yashnatadi gulbob'imi.

Chuchmoma va yalpizlar, Terib yuguray qizlar. Ko'k somsa-yu ko'k barak, Bahordan berar darak.

5-umumta'lum maktabining 3-«B» sinf o'quvchisi

Shodiya SOLIYEVA,
Xorazm viloyati, Gurjan tumanidagi

FASLLAR XISLATI

Gullarin har yon sochib, Kirib keldi Bahoroy. Quyoshning yuzin oshib, Kulib keldi Bahoroy.

So'ngra keldi issiq yoz, Mevalar ham pishdi soz. O'rik, nok, qovun, olma, Foydadan quruq qolma. Keldi bizlar kutgan kuz, Mevalar ham deydi «uz». To'kin-sochin ko'p g'allla, Aytar onalar alla.

Keldi bo'ron, oppoq qor, Atrofning chiroyi bor. Ajib tusda keldi qish, Mehamon bo'lib keldi qish.

Xonzodabegim BEKMURODOVA, poytaxtimizning Mirzo Ulug'bek tumanidagi 256-umumta'lum maktabining 5-«A» sinf o'quvchisi

Xudoyberdi TO'XTABOYEV, O'zbekiston xalq yozuvchisi

halovat bo'lar, «O'smam qachon unib chiqadi?» deya ularni savolga tutar ekan.

– Endi nima qilay? – deb so'rarmish.
– Suv purkagichda sug'origin, – der ekan qo'shni ayol. Oradan ko'p vaqt o'tmay, urug'lar maysaga aylanibdi.
– Endi-chi? – deb yana so'rabi Robiyaxon haya-jonlanganicha.

– Endi chumchuq cho'qib ketmasligi uchun ustiga shoxcha tashlab qo'yin, – debdi qo'shni ayol.

Qizaloqning nazarida vaqt juda sekin o'tar, o'smalari o'smayotgandek tuyulaverarmish. Axiyri o'smalar bargga aylanibdi. Shundan so'ng, o'zida yo'q xursand bo'lib, qo'shnikiga chopibdi.

– Endi-chi, endi nima qilay? – deya so'rabi entikib.
– O'smaning katta barglaridan terib, soya-salqin joyda biroz saqlagin. So'ng, piyolani to'nikarib, orqasiga o'sma suvini siqgin va shu bilan buvijoningni davolagin, – debdi qo'shni ayol.

Xursand bo'lib ketgan Robiyaxon o'smalarning bargidan olib, bir emas, uchta piyolning orqasiga uning sувlaridan chiqaribdi. Bu paytda hamma gapdan xabardor bo'lib ul-gurgan buvijonisiunga turli savol-lar berarmish.

– Bolam, ni-malar qilyapsan? Nega shoshasan? – derkan bu-visi.
– Ko'zin-

gizni davolashga osmondan shifo kelayapti, – debdi Robiyaxon.

Nihoyat, qizaloq gugurt cho'piga yumshoq paxta o'rab, buvijonisining qoshlariga o'sma suribdi.

Yettingchi kunga yetganda buvijonisi to'satdan:
– Robiya qizim! Men seni ko'rayapman, – deb qich-qirib yuboribdi. Uydan qizchaning onasi, ikkita singlisi birin-ketin otlib chiqishibdi. Buvijon ularni ham darrov tanibdi.

Qisqa vaqt ichida ushbu obod uyda bo'lgan g'aroyib voqeal butun mahallaga tarqalib ketibdi. Bir donishmandan, buning siri nimada, deb so'rashsa, ular «O'sha o'smaning suvida Robiyaxonning mehri bor edi. Mehrli kishilar Yaratganga shifo tilab ittijo qilsa, ularning duosi, albatta, ijobat bo'ladi», debdi.

Ana o'shandan buyon mana shu obod mahallada o'sma urug'i ni so'ragan qizaloqlar ham ko'payib ketibdi.

(Davomi bor)

O'SMA QO'YGAN QIZALOQ

(Ertak)

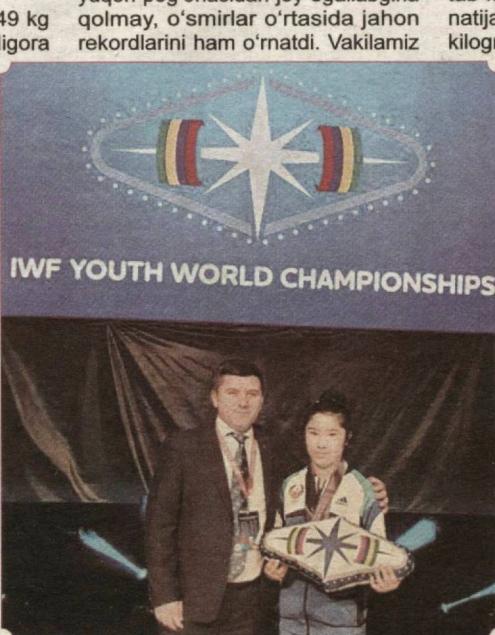

O'tgan hafta AQSHning Las-Vegas shahrida og'ir atletika bo'yicha o'smirlar o'rtaida jahon championati bo'lib o'tdi. Quvonarlisi, musobaqada o'zbek sportchilari muvaffaqiyatli ishtirok etdi.

O'ZBEK QIZI DUNYO REKORDINI ORNATDI

Jumladan, qizlar o'rtaida -49 kg vazn toifasida ishtirok etgan Nigora Abdullayeva dast ko'tarishda 75 kg, siltab ko'tarishda 90 kg va umumi hisobda 165 kg natija qayd etdi. Ishtirokchilarning hech biri yurdoshimizning bu natijalarini yaxshilay olmadi va Nigora musobaqaning mutlaq championiga aylangdi. Ikkinci o'rinni Valentina Kambei (Ruminiya), uchinchi o'rinni esa amerikalik Kayya Braynt egalladi. E'tiborlisi, o'zbek og'ir atletika sporti tarixida hali bunday g'alaba qo'lga kiritilmagan edi. Aytish mumkinki, Nigoraning ushbu olamshumul yutug'i xalqimiz uchun Navro'z bayramiga ajoyib sovg'a bo'ldi.

Shuningdek, qizlar o'rtaida -64 kilogramm vazn toifasida supachaga chiqqan Kumushxon Fayzullayeva turnirda shohsupanining eng

dast ko'tarish mashqida 93 kg, siltab ko'tarish mashqida esa 122 kg natija qayd etdi. Ikkii kurashda 215 kilogramm jamg'ara organ sportchimiz ushbu vazn toifasining siltab ko'tarish va ikki kurash yo'naliishlari bo'yicha o'smirlar o'rtaida jahon rekordlarini o'rnatdi. Ushbu yo'naliishda meksikalik Keysi Roxas ikkinchi, ruminiyalik Mixaela ilie uchinchi o'rinni zabt etdi.

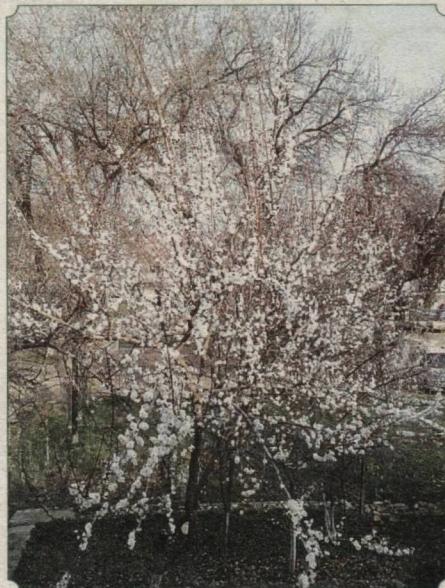
Eslatib o'tamiz, Kumanushxon o'tgan yili yozda poytaxtimiz mezbonlik qilgan yoshlar o'rtaсидаги jahon championatida ham muvaffaqiyatli ishtirok etib, o'zbekistonlik og'ir atletikachi qizlar orasida ilk bor championlikni qo'lga kirtgan sportchiga aylangan. Shuningdek, 2018-yil oktabr oyida Argentinada o'tgan o'smirlar Olimpiadasida ham una teng keladigan raqib topilmagan edi.

Sadullo TURSUNOV

RAHMAT SIZGA, QO'SHNILAR!

Dam olish kuni edi. Ertalab ko'k somsa pishirish maqsadida oshxonaga kirgan ham edimki, tashqaridan pastki qavatdagagi qo'shnilarining baqir-chaqiri eshitilib qoldi. Oynani ochib qarasam, qo'shni Mukarram opa yana bir yoshgina qo'shnimizga nimalarnidir tushuntirish bilan band edi.

Ishlarimni tugatgach, pastga tushib, yerni yumshatib, daraxtlarni oqlayotgan Mukarram opa va Sveta soladan boyagi dilxiralik sababini so'radim.

— Ko'maysizmi,— dedi qo'shni opa daraxt oqlayotib, — yoshgina ayol, ertadan kechgacha o'ziga o'xshash ikki-uch bekorchini topib, pista chaqib turguncha, qani endi bolalariga gullarni uzmaslikni o'rgatishsa, uyimiz atrofini tozalashga ko'maklashishsa. Mana, qarang, ikki-uch farzandi endigina ochilgan binafshalarni uzib, yerga tashlashgan. Shundan xafa bo'laman-da...

Mukarram opa va Sveta xola bilan qo'shni bo'lganimizga 25 yil bo'lyapti. Bu ikki qo'shni

ning ota-onasi bir paytlar yarim sotix chiqmaydigan tomorqani tosh-u shag'allardan tozalab, yerni o'g'itlab, yong'oq, anjir, gilos, olcha, o'rik, olma, behi kabi turli mevali daraxtlar ekkan ekan. Bu daraxtlar biz yashayotgan hududga o'zgacha ko'rk bag'ishlaydi. Ularning hosilini aytmaysizmi?! Mevalar pishsa, albatta, qo'shnilariga ilinishi. Hatto, «Murabbo qilib olinglar», deya bot-bot eslatishadi. Shuningdek, maydonchaning bo'sh qolgan joylariga gullar, rayhon, kashnich, shivit kabi ko'katlar ekip, parvarishlaydi. «Rayhon-u qalampirlardan salatqa, moshxo'da va mastavaga solishga uzb olinglar, faqat daraxt shoxlarini sindirmasangiz, atrof-muhitni ifloslantirmsangiz bo'lgani», deyishdan charchamaydi.

Ana shu qo'shnilarining sa'y-harakati bilan ko'p qavatlari uyda yashovchi barcha xonodon egalari tozalikka e'tibor qaratishar, mehmonga kelganlar uyimiz atrofidagi sarishtalikni ko'rib, sevinishardi. Eng muhim, ular tufayli tabiatga muhabbat uyg'ondi. Farzandlarimiz bolaligidan oppoq gullagan o'rik, gilos, olcha, olma, behi daraxtlari iforini tuyib, ulg'ayishdi. Qolaversa, gullarga ozor bermaslikni, o'zi yashayotgan joyni obod qilishni o'rganishdi.

Shu kunlarda yurtimizda bahor nafasi kezmoqda. 85 yoshni qarshilayotgan Sveta xola va 70 yoshga kirgan Mukarram opalar hamon mo'jazgina tomorqada insonlarga go'zallik, rizq ularishish uchun tinmay mehnat qilishmoqda.

Aziz o'quvchilar, siz yashayotgan shahar-qishloqda ham Mukarram opa va Sveta xolaga o'xshagan mehribon insonlar bormi? Agar bo'lsa, albatta, ular haqida bizga yozib yuboring.

Nodira NAZAROVA

KO'KLAMOYNING IN'OMLARI

ISMALOQ

Oziq moddalarga boyligi jihatidan oshko'klar ichida ismaloq birinchi o'rinda turadi. Bu o'simlik A, V₁, V₂, V₅, V₆, V₉ vitaminlari, jumladan, temir, magniy, fosfor, aminokislotalar va efir moylariga boy bo'lgani uchun organizmni ortiqcha shlaklardan tozalaydi. Ichak va qon tomlarini kengaytiради.

KO'K PIYOZ

Barragina ko'kpiyoz inson organizmiga foydasi juda katta. Ko'kpiyoz ovqat hazm qilishni yaxshilaydi. Tarkibida temir, kaliy, kalsiy, mis, natriy, rux va fosfor borligi uchun ko'p iste'mol qilishni tavsiya qilamiz. Qolaversa, u insonlarni yuqumli kasalliklardan himoya qiladi.

VALPIZ

Tabiat in'omi bo'lgan valpiz ham o'zining vitaminlarga boyligi bilan boshqalardan ajralib turadi. Onajoningiz sizga valpiz solmasdan tayyorlashmaydi. Chunki valpiz taomga tiruchi vosita sifatida ham qo'llashadi. Valpizni ko'zlariga to'yib-to'yib hidlashadi. Uning tarkibida ham marganets, mis, natriy, rux, fosfor kabi mikroelementlar mavjud.

Manzura UBAYDULLAYEVA tayyorladi

ILOHI, HAR KUNING NAVRO'Z BO'LSIN, HAMISHA TOLEING FERUZ BO'LSIN!

Mustaqil O'zbekistonimizda Navro'z bayrami har yili katta tantana bilan nishonlanadi. Ayyom arafasida umumxalq hasharlar o'tkazilgan, nogironlar, muholtolar, keksalar va bemorlar qazilanib, ular holdidan xabar olinadi.

Respublikamizning barcha umumta'lum maktablarida ham

Navro'z ayyomiga bag'ishlanib «Yashil belbog'lari» xayriya aksiyasi, «Xush kelding, Navro'zl!» deb nomlangan tadbirlar o'tkazilmoqda. Unda o'quvchilar ustozlari boshchiligidagi maktablaridagi yer maydonchalarini obodonlaشتirishga o'z hissalarini qo'shmaqda.

Andijon viloyatining Marhamat tumanidagi Mohiraxon Qodirova rahbarlik qilayotgan 26-umumta'lum maktabi o'quvchilari «Obod muassasam» nomi bilan o'tkazilgan xayriya hasharida maktub hududidagi yer maydonchalariga 100 tup nok daraxt ekip, archa va ko'chatlarga shakl berishda faoi ishtirok etdi.

Poytaxtimizning Yunusobod tumanidagi 22-umumta'lum maktabida uyuşdırılmış EKO haftalikda o'quvchilar ota-onalar bilan birgalikda daraxt ko'chatlari ekip, maktab hovlisini bog'ga aylantirishdi.

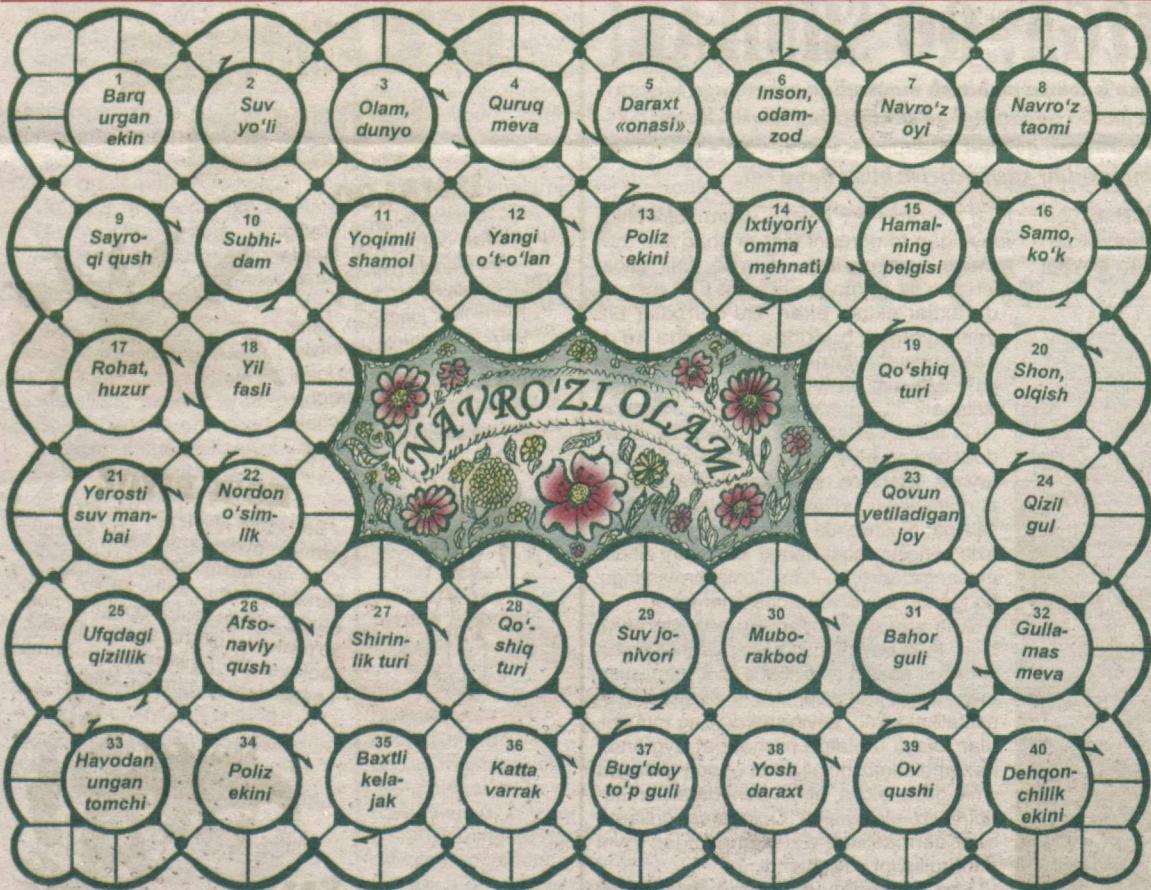

Toshkent viloyatining Parkent tumanidagi 35-umumta'lum maktabining 3-«A» sinfi o'quvchilari ustozı Nozima O'tasheva bilan hasharda faoi qatnashdi.

Poytaxtimizning Olmazor tumanidagi 22-umumta'lum maktabida o'quvchilarining ustoz Gulbahor Zafarova bilan gullar mozaikasini uyg'unlashtirishdagи harakati barchanining e'tirofiga sazovor bo'ldi.

BO'SH O'TIRMAY, BOSH QOTIR!

Tuzuvchi: Foziljon ORIPOV

NARGIZA tayyorladi

Muassis:

O'zbekiston Respublikasi
Xalq ta'limi vazirligi

Bosh muharrir
Feruza ADIROVA

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida
0208-raqam bilan 2007-yil
2-fevralda ro'yxtadan o'tgan.

TAHIR HAYATI:
Qahramon QURONBOYEV,
Dilshod KENJAYEV,
Murtazo SULTONOV,
Feruza JALILOVA,
Ashurali JO'RAYEV
(Bosh muharrir o'rinnbosari),
Feruz MATYOQUBOV
(mas'ul kotib)

Navbatchi muharrir
Nodira NAZAROVA

Rassom
Feruzbek KAMOL o'g'li

Sahifalovchi-dizayner
Shaxobiddin
MAXMADIYEV

«O'zbekiston» NMU bosma-xonasida chop ettili.
Gazetaning poligrafik jihatdan sifatli chop ettilisiga bosmaxona mas'ul.
Manzilimiz va bosmaxona manzili:
Toshkent shahri, Navro'z ko'chasi,
30-uy. Indeks: 100011.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: info@tongyulduzi.uz
www.tongyulduzi.uz
Adadi - 14693
Buyurtma - V. 3221

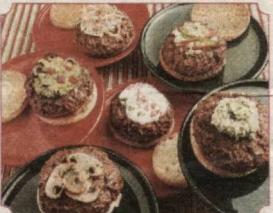
Tahririyaga kelgan barcha qolyozmalar tahrir qilinadi,
mualliflarga qaytarilmaydi.
Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmyylashtirgan tashkilat javobgar.
Shahki A-3, 2 bosma taboq.
Babosi kelishilgan narxda.
Gazeta haftaning dushanba kuni chop ettili.
Topshirildi - 18:00
Topshirildi - 18:00
Tel/faks: (9987) 244-63-08

Pazanda qizgal

Bilasizlarmi, aziz kichik bekalar, ayrimlar kechki ovqat paytda qornini to'ydirib, keyin uxlashga yotadi. Bu inson organizmiga juda zararli. Avvalo, oshqozon o'ziga «og'irlik qiladigan» taomni hazm qilishga qiynaladi. Bu esa oshqozon-ichak yo'llarida kasalliklarning paydo bo'lishiha olib keladi. Bugun sizlarga tavsija qiladigan taomimiz tushlikka tayyorlansa, maqsadga muvofiq bo'lardi.

QIYMALI DO'LMACHALAR

Buning uchun bizga: 800 gramm mol go'shti qiymasi, 1 dona piyoz, 1 dona tuxum, 3 bo'lak non, 300 gramm oq qo'zigorin, yarim bog' ko'kat, 100 gramm qattiq pishloq, ta'bga ko'ra tuz, murch kerak bo'ladi.

Ish avvalida chuqurroq idishga qiymani solib, ustiga qirg'ichdan chiqarilgan piyoz, tuxum, suda bo'ktirilgan non bo'laklarini maydalab, tuz, murch solib aralashitirasiz. Tovaga yog' solib, qo'zigorinlari maydalab to'g'rysiz va ko'katlar solib, yog'da qovurasiz. Gaz patnisini yog'lab qiymani dumaloqlab terib chiqasiz. Ustidan stakan bilan asta bosib, hosil bo'lgan chuqurchaga qo'zigorinli aralashmani solasiz. Ustiga pishloqni qirg'ichdan chiqarasiz va 20 daqiqaga qizdirilgan gaz pechiga qo'yasiz. Tayyor bo'lgan taomga istasangiz garnir sifatida qovurilgan kartoshka yoki qaynatilgan guruch, grechka tayyorlashtirshiz mumkin.

Yoqimli ishtahal!